

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2021. május 4.

MATEMATIKA

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Formai előírások:

1. Kérjük, hogy a dolgozatot a vizsgázó által használt színűtől **eltérő színű tollal, olvashatóan** javítsa ki.
2. A feladatok mellett található szürke téglalapok közül az elsőben a feladatra adható maximális pontszám van, a javító által adott **pontszám a** mellette levő **téglalapba** kerüljön.
3. **Kifogástalan megoldás** esetén kérjük, hogy a maximális pontszám feltüntetése mellett kipipálással jelezze, hogy az adott gondolati egységet látta, és jónak minősítette.
4. Hiányos/hibás megoldás esetén kérjük, hogy **a hiba jelzése** mellett az egyes **részpontszámokat** is írja rá a dolgozatra. Ha a dolgozat javítását jobban követhetővé teszi, akkor a vizsgázó által elvesztett részpontszámok jelzése is elfogadható. Ne maradjon olyan részlet a megoldásban, amelyről a javítás után nem nyilvánvaló, hogy helyes, hibás vagy fölösleges.
5. A javítás során **alkalmazza az alábbi jelöléseket**.
  - helyes lépés: *kipipálás*
  - elvi hiba: *kétszeres aláhúzás*
  - számolási hiba vagy más, nem elvi hiba: *egyszeres aláhúzás*
  - rossz kiinduló adattal végzett helyes lépés: *szaggatott vagy áthúzott kipipálás*
  - hiányos indoklás, hiányos felsorolás vagy más hiány: *hiányjel*
  - nem érthető rész: *kérdőjel és/vagy hullámvonal*
6. Az ábrán kívül **ceruzával** írt részeket ne értékelje.

Tartalmi kérések:

1. Egyes feladatoknál több megoldás pontozását is megadtuk. Amennyiben azoktól **eltérő megoldás** születik, keresse meg ezen megoldásoknak az útmutató egyes részleteivel egyenértékű részeit, és ennek alapján pontozzon.
2. A pontozási útmutató pontjai tovább **bonthatók, hacsak az útmutató másképp nem rendelkezik**. Az adható pontszámok azonban csak egész pontok lehetnek.
3. Ha a megoldásban **számolási hiba**, pontatlanság van, akkor csak arra a részre nem jár pont, ahol a tanuló a hibát elkövette. Ha a hibás részeredménnyel helyes gondolatmenet alapján tovább dolgozik, és a megoldandó probléma lényegében nem változik meg, akkor a következő részpontszámokat meg kell adni.
4. **Elvi hibát** követően egy gondolati egységen belül (ezeket az útmutatóban kettős vonal jelzi) a formálisan helyes matematikai lépésekre sem jár pont. Ha azonban a tanuló az elvi hibával kapott rossz eredménnyel – mint kiinduló adattal – helyesen számol tovább a következő gondolati egységekben vagy részkérdésekben, akkor ezekre a részekre kapja meg a maximális pontot, ha a megoldandó probléma lényegében nem változott meg.
5. Ha a megoldási útmutatóban zárójelben szerepel egy **megjegyzés** vagy **mértékegység**, akkor ennek hiánya esetén is teljes értékű a megoldás.

-
6. Egy feladatra adott többféle megoldási próbálkozás közül **a vizsgázó által megjelölt változat értékelhető**. A javítás során egyértelműen jelezze, hogy melyik változatot értékelte, és melyiket nem.
  7. A megoldásokért **jutalompont** (az adott feladatra vagy feladatrészre előírt maximális pontszámot meghaladó pont) **nem adható**.
  8. Egy feladatra vagy részfeladatra adott összpontszám **nem lehet negatív**.
  9. Az olyan részszámításokért, részlépésekért **nem jár pontlevonás**, melyek hibásak, de amelyeket a feladat megoldásához a vizsgázó ténylegesen nem használ fel.
  10. A gondolatmenet kifejtése során **a zsebszámológép használata – további matematikai indoklás nélkül – a következő műveletek elvégzésére fogadható el**: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, hatványozás, gyökvonás, $n!$, $\binom{n}{k}$ kiszámítása, a függvénytáblázatban fellelhető táblázatok helyettesítése ($\sin$, $\cos$, tg , $\log$ és ezek inverzei), a π és az e szám közelítő értékének megadása, nullára rendezett másodfokú egyenlet gyökeinek meghatározása. További matematikai indoklás nélkül használhatók a számológépek bizonyos statisztikai mutatók kiszámítására (átlag, szórás) abban az esetben, ha a feladat szövege kifejezetten nem követeli meg az ezzel kapcsolatos részletszámítások bemutatását is. **Egyéb esetekben a géppel elvégzett számítások indoklás nélküli lépéseknek számítanak, azokért nem jár pont.**
  11. Az **ábrák** bizonyító erejű felhasználása (például adatok leolvasása méréssel) nem elfogadható.
  12. **Valószínűségek** megadásánál (ha a feladat szövege másképp nem rendelkezik) a százalékban megadott helyes válasz is elfogadható.
  13. Ha egy feladat szövege nem ír elő kerekítési kötelezettséget, akkor az útmutatóban megadottól eltérő, **ésszerű és helyes kerekítésekkel** kapott rész- és végeredmény is elfogadható.
  14. **A vizsgafeladatsor II. B részében kitűzött 3 feladat közül csak 2 feladat megoldása értékelhető**. A vizsgázó az erre a célra szolgáló négyzetben – feltehetőleg – megjelölte annak a feladatnak a sorszámát, amelynek értékelése nem fog beszámítani az összpontszámába. Ennek megfelelően a megjelölt feladatra esetlegesen adott megoldást nem is kell javítani. Ha a vizsgázó nem jelölte meg, hogy melyik feladat értékelését nem kéri, és a választás ténye a dolgozatból sem derül ki egyértelműen, akkor a nem értékelendő feladat automatikusan a kitűzött sorrend szerinti utolsó feladat lesz.

I.

1.		
3	2 pont	
Összesen:		2 pont

2.		
9	2 pont	<i>A 2^9 válasz is elfogadható.</i>
Összesen:		2 pont

3.		
$A \cap B = \{12; 18; 24; 30; 36\}$	2 pont	
Összesen:		2 pont

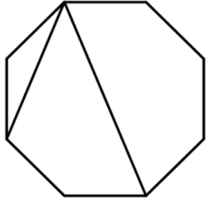
4.		
(Mivel egy négyszög belső szögeinek összege 360° , a legkisebb szöget α -val jelölve:) $\alpha + 2\alpha + 3\alpha + 4\alpha = 360^\circ$.	2 pont	
Ebből $\alpha = 36^\circ$.	1 pont	
A legnagyobb szög: $(4 \cdot 36^\circ =) 144^\circ$.	1 pont	
Összesen:		4 pont

5.		
B és C	2 pont	<i>1 jó válasz, vagy 2 jó és 1 rossz válasz esetén 1 pont jár.</i>
Összesen:		2 pont

6.		
Terjedelem: 600 Ft	1 pont	
Módusz: 1000 Ft	1 pont	
Medián: 1200 Ft	1 pont	
Átlag: 1300 Ft	1 pont	
Összesen:		4 pont

7.		
$(150\,000 \cdot 0,94 =) 141\,000$ (Ft)	2 pont	
Összesen:		2 pont

8.		
Például (1; 2).	2 pont	
Összesen:		2 pont

9.		
8	2 pont	
Összesen:		2 pont

10.		
$x_1 = 5$	1 pont	
$x_2 = 3$	1 pont	
Összesen:		2 pont

11.		
$f\left(\frac{\pi}{2}\right) = -2$	2 pont	
Összesen:		2 pont

12. első megoldás		
Összesen ($9 \cdot 10 \cdot 10 =$) 900 darab háromjegyű pozitív egész szám van (összes eset száma).	1 pont	
Ezek közül $9 \cdot 9 \cdot 8 = 648$ olyan, amelynek a számjegyei különbözőek (kedvező esetek száma).	2 pont	
A keresett valószínűség: $\frac{648}{900} (= 0,72)$.	1 pont	
Összesen:		4 pont

12. második megoldás		
Annak valószínűsége, hogy egy véletlenszerűen választott szám második számjegye különbözik az elsőtől: $\frac{9}{10}$.	1 pont	
Annak valószínűsége, hogy a harmadik számjegye különbözik az első kettőtől: $\frac{8}{10}$.	1 pont	
A keresett valószínűség ezek szorzata: $\frac{9}{10} \cdot \frac{8}{10} = 0,72$.	2 pont	
Összesen:		4 pont

II. A

13. a)

A zárójelek felbontása után: $x^2 + 8x + 16 + x^2 + 3x + 2 = 9.$	2 pont	
$2x^2 + 11x + 9 = 0$	1 pont	
$x_1 = -1, x_2 = -4,5$	2 pont	
Ellenőrzés behelyettesítéssel vagy ekvivalens átalakításokra való hivatkozással.	1 pont	
Összesen:	6 pont	

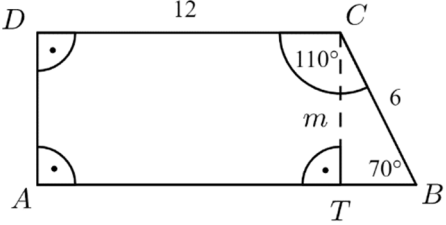
13. b) első megoldás

Az első egyenletből: $y = 7 - 2x.$	1 pont	
A második egyenletbe behelyettesítve: $3x - 7 \cdot (7 - 2x) = 36.$	1 pont	
$17x - 49 = 36$	1 pont	
$x = 5$	1 pont	
$y = -3$	1 pont	
Ellenőrzés.	1 pont	
Összesen:	6 pont	

13. b) második megoldás

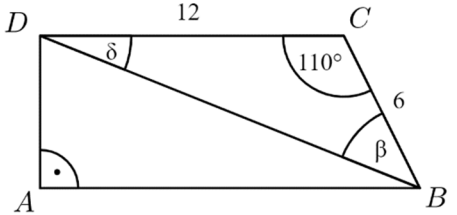
Az első egyenletet 3-mal, a másodikat 2-vel szorozva: $\left. \begin{array}{l} 6x + 3y = 21 \\ 6x - 14y = 72 \end{array} \right\}$	2 pont	<i>Az első egyenletet 7-tel szorozva: $14x + 7y = 49.$</i>
Az elsőből a másodikat kivonva: $17y = -51.$	1 pont	<i>Ehhez a második egyenletet hozzáadva: $17x = 85.$</i>
$y = -3$	1 pont	$x = 5$
Valamelyik eredeti egyenletbe behelyettesítve: $x = 5.$	1 pont	$y = -3$
Ellenőrzés.	1 pont	
Összesen:	6 pont	

14. a)

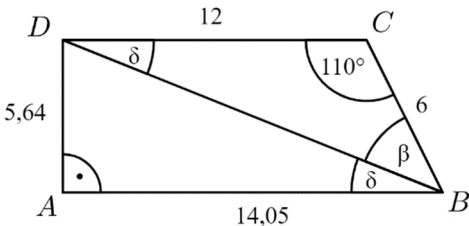
$ABC \sphericalangle = 70^\circ$	1 pont	
 <p>A BCT háromszögben: $\sin 70^\circ = \frac{m}{6}$</p>	1 pont	
$AD = CT = m \approx 5,64 \text{ cm}$	1 pont	

Pitagorasz-tétellel: $TB^2 + m^2 = 36$,	1 pont	$\cos 70^\circ = \frac{TB}{6}$
amiből $TB \approx 2,05$ (cm).	1 pont	
$AB \approx 12 + 2,05 = 14,05$ cm	1 pont	
Összesen:	6 pont	

14. b) első megoldás

 <p>A BCD háromszögben a koszinusztételt felírva: $BD^2 = 12^2 + 6^2 - 2 \cdot 12 \cdot 6 \cdot \cos 110^\circ$.</p>	1 pont	
$BD \approx 15,14$ cm	1 pont	
A BCD háromszögben a szinusztételt felírva: $\frac{6}{15,14} = \frac{\sin \delta}{\sin 110^\circ}$.	1 pont	$\frac{12}{15,14} = \frac{\sin \beta}{\sin 110^\circ}$
$\sin \delta \approx 0,3724$	1 pont	$\sin \beta \approx 0,7448$
(Mivel $\delta < 90^\circ$, így) $\delta \approx 21,9^\circ$	1 pont	$\beta \approx 48,1^\circ$
$\beta = 180^\circ - 110^\circ - 21,9^\circ = 48,1^\circ$	1 pont	$\delta = 21,9^\circ$
Összesen:	6 pont	

14. b) második megoldás

 <p>(Az a) részfeladatban kapott eredményekből, az ABD háromszögben a Pitagorasz-tételt felírva:) $BD = \sqrt{AD^2 + AB^2} = \sqrt{5,64^2 + 14,05^2} \approx 15,14$ cm.</p>	2 pont	
$\angle ABD = \angle BDC$, mert váltószögek.	1 pont	<i>Ez a pont akkor is jár, ha ez a gondolat csak a megoldásból derül ki.</i>
Az ABD háromszögben: $\operatorname{tg} \delta = \frac{5,64}{14,05}$.	1 pont	
$\delta \approx 21,9^\circ$	1 pont	
$\beta = 180^\circ - 110^\circ - 21,9^\circ = 48,1^\circ$	1 pont	$\beta = 70^\circ - \delta$
Összesen:	6 pont	

Megjegyzés: Ha a vizsgázó valamelyik válaszát mértékegység nélkül adja meg, akkor ezért a feladatban összesen 1 pontot veszítsen.

15. a)		
$70 = 37 \cdot \lg K + 31$	1 pont	
$\frac{39}{37} = \lg K$	1 pont	
$K = 10^{\frac{39}{37}} \approx 11,325$	2 pont	
0,325 év megfelel $0,325 \cdot 12 = 3,9$ hónapnak,	1 pont	
tehát kerekítve 11 éves és 4 hónapos az a kutya, amely emberévekben mérve 70 éves.	1 pont	<i>Ez a pont nem jár, ha a vizsgázó nem kerekít, vagy rosszul kerekít.</i>
Összesen:	6 pont	

15. b)		
A 8 éves kutya a második számítási módszer szerint $5,5 \cdot 8 + 12 = 56$ éves emberévekben mérve,	2 pont	
az amerikai képlet szerint pedig $37 \cdot \lg 8 + 31 \approx 64,4$ éves.	2 pont	
Ez az érték az 56-nak $\left(\frac{64,4}{56} = \right)$ 1,15-szorosa,	1 pont	
tehát 15%-kal nagyobb.	1 pont	
Összesen:	6 pont	

II. B

16. a)		
Egy betűhármás megadása az $\{ABE, ACD, ACE, AEF, BGH, DGH\}$ halmazból.	2 pont	
Összesen:	2 pont	

16. b) első megoldás		
A foksámok összege 30,	1 pont	<i>Ezek a pontok akkor is járnak, ha a vizsgázó az ábra alapján helyesen megadja az élek számát.</i>
az eddig lejátszott mérkőzések száma ennek fele, azaz 15.	1 pont	
Az 5 forduló alatt megrendezendő mérkőzések száma $\frac{8 \cdot 5}{2} = 20$.	1 pont	
Tehát $(20 - 15 =)$ 5 mérkőzés maradt el.	1 pont	
Összesen:	4 pont	

16. b) második megoldás		
Ha eddig minden mérkőzést lejátszottak volna, akkor minden foksám 5 lenne.	1 pont	<i>Ez a pont akkor is jár, ha ez a gondolat csak a megoldásból derül ki.</i>
Az ehhez „hiányzó” foksámok rendre: 0, 1, 2, 1, 1, 2, 2, 1.	1 pont	
Az elmaradt mérkőzések száma a hiányzó foksámok összegének (10) a fele,	1 pont	
tehát 5 mérkőzés maradt el.	1 pont	
Összesen:	4 pont	

16. c)		
Annak a valószínűsége, hogy a játékos egy büntetőlövésből nem szerez gólt: $(1 - 0,3 =)$ 0,7.	1 pont	<i>Ez a pont akkor is jár, ha ez a gondolat csak a megoldásból derül ki.</i>
A kért valószínűség binomiális eloszlással számolva (4-szer szerez gólt és 6-szor nem): $\binom{10}{4} \cdot 0,3^4 \cdot 0,7^6 \approx$	2 pont	
$\approx 0,200$.	1 pont	
Összesen:	4 pont	

16. d) első megoldás		
$1 \text{ m}^3 = 1\,000\,000 \text{ cm}^3$	1 pont	<i>Ez a pont akkor is jár, ha a vizsgázó méterben helyesen számol, és méterben adja meg a választ.</i>
A szabványos korong sugara: $r = 3,81 \text{ (cm)}$.	1 pont	
A szabványos korong térfogata: $V = 3,81^2 \cdot \pi \cdot 2,54 \approx 115,8 \text{ (cm}^3\text{)}$.	1 pont	<i>Ha a hasonlóság aránya k, akkor a nagyméretű korong térfogata: $V = (3,81 \cdot k)^2 \cdot \pi \cdot (2,54 \cdot k)$</i>
A k -szorosra nagyított korong térfogata az eredetinek k^3 -szorosra: $1\,000\,000 = 115,8 \cdot k^3$.	1 pont	
Ebből $k \approx \sqrt[3]{8636} \approx 20,5$.	1 pont	
A nagyméretű korong magassága: ($20,5 \cdot 2,54 \approx$) 52 cm ,	1 pont	
alapkörének átmérője pedig: ($20,5 \cdot 7,62 \approx$) 156 cm .	1 pont	
Összesen:	7 pont	

16. d) második megoldás		
A feladat szövege alapján (a szabványos és a nagyméretű korong esetében is) az alapkör r sugarára, d átmérőjére és a korong m magasságára egyaránt $2r = d = 3m$ teljesül.	1 pont	
Azaz (mindkét korong esetében) $m = \frac{2}{3}r$.	1 pont	
Ha a nagyméretű korong sugarát (méterben mérve) R jelöli, akkor a feladat szövege alapján: $R^2 \pi \cdot \frac{2}{3}R = 1$.	1 pont	
Ebből $R \approx \sqrt[3]{0,4775} \approx 0,78 \text{ (m)}$.	2 pont	
A nagyméretű korong alapkörének átmérője: ($2 \cdot 0,78 =$) $1,56 \text{ m}$,	1 pont	
magassága pedig: $\left(\frac{2}{3} \cdot 0,78 =\right) 0,52 \text{ m}$.	1 pont	
Összesen:	7 pont	

17. a) első megoldás		
A feladat szövege alapján megoldandó a következő egyenletrendszer: $\left. \begin{array}{l} m + b = 200 \\ 21m + b = 5200 \end{array} \right\}$	2 pont	
A második egyenletből az elsőt kivonva: $20m = 5000$.	1 pont	
Az egyenletrendszer megoldása: $m = 250$	1 pont	
és $b = -50$. (Tehát a hozzárendelési szabály: $x \mapsto 250x - 50$.)	1 pont	
Összesen:	5 pont	

17. a) második megoldás		
A kérdéses lineáris függvény grafikonjának meredekségére: $m = \frac{5200 - 200}{21 - 1} =$	2 pont	
$= 250$.	1 pont	
$200 = 250 + b$	1 pont	$5200 = 21 \cdot 250 + b$
Ebből $b = -50$. (Tehát a hozzárendelési szabály: $x \mapsto 250x - 50$.)	1 pont	
Összesen:	5 pont	

17. b)		
Számtani sorozat esetén ($a_1 = 200, a_{21} = 5200$): $S_{21} = \frac{(200 + 5200) \cdot 21}{2} =$	2 pont	
$= 56\,700$ métert úszna Anna a teljes felkészülés alatt.	1 pont	
Mértani sorozat esetén ($b_1 = 200, b_{21} = 5200$): $5200 = 200 \cdot q^{20}$.	1 pont	
$q^{20} = 26$	1 pont	
$q \approx 1,177$	1 pont	
$S_{21} = 200 \cdot \frac{1,177^{21} - 1}{1,177 - 1} \approx$	1 pont	
$\approx 33\,500$ métert úszna Anna.	1 pont	
Összesen:	8 pont	

17. c) első megoldás		
A résztvevők száma legyen n , ekkor a nők száma $0,36n$, a férfiak száma $0,64n$.	1 pont	
Az életkorok összege $0,36n \cdot 35 + 0,64n \cdot 38 = 36,92n$,	2 pont	
átlaga pedig $\left(\frac{36,92n}{n} = \right) 36,92$ év.	1 pont	
Összesen:	4 pont	

17. c) második megoldás		
A résztvevők 0,36 része nő, 0,64 része férfi.	1 pont	
Súlyozott átlaggal számolva: $0,36 \cdot 35 + 0,64 \cdot 38 \approx$	2 pont	
≈ 37 év az összes induló átlagéletkora.	1 pont	
Összesen:	4 pont	

18. a)		
$5 \cdot 2 = 10$ olyan egyenes van, amely illeszkedik az A, B, C, D, E pontok valamelyikére, illetve az F, G pontok valamelyikére.	2 pont	
Az A, B, C, D, E pontokra, valamint az F és G pontokra is illeszkedik 1-1 egyenes, összesen tehát 12 megfelelő egyenes van.	1 pont	
Összesen:	3 pont	

18. b) első megoldás		
A három kiválasztott pont akkor alkot háromszöget, ha nem esnek egy egyenesre. (Az A, B, C, D, E pontok közül vagy 2-t választunk, vagy 1-et.)	1 pont	<i>Ez a pont akkor is jár, ha ez a gondolat csak a megoldásból derül ki.</i>
Az A, B, C, D, E pontok közül 2-t $\binom{5}{2} = 10$ -féleképpen választhatunk ki,	1 pont	
és ezekhez a harmadik csúcsot 2-féleképpen (F és G közül) választhatjuk ki. Ebben az esetben tehát 20 különböző háromszög van.	1 pont	
Az A, B, C, D, E pontok közül 1-et 5-féleképpen választhatunk ki, és ezt kötjük össze F -fel és G -vel. Ebben az esetben tehát 5 különböző háromszög van.	1 pont	
Így összesen $20 + 5 = 25$ háromszög létezik.	1 pont	
Összesen:	5 pont	

18. b) második megoldás		
(Komplementer összeszámolást alkalmazunk.) A 7 pont közül 3-at $\binom{7}{3} = 35$ -féleképpen választhatunk ki,	2 pont	
de ezek közül az egy egyenesre illeszkedő $\binom{5}{3} = 10$ darab ponthármas nem alkot háromszöget.	2 pont	
Így összesen $35 - 10 = 25$ háromszög létezik.	1 pont	
Összesen:	5 pont	

Megjegyzés: Teljes pontszámot kapjon a vizsgázó, ha rendezetten felsorolja a lehetséges háromszögeket, és ez alapján helyesen válaszol.

18. c) első megoldás		
$ \overline{LK} = (\sqrt{(-2)^2 + 4^2} =) \sqrt{20}$	1 pont	
$ \overline{LM} = (\sqrt{4^2 + 2^2} =) \sqrt{20}$	1 pont	
$ \overline{KM} = (\sqrt{6^2 + (-2)^2} =) \sqrt{40}$	1 pont	
$\sqrt{20}^2 + \sqrt{20}^2 = \sqrt{40}^2$, tehát (a Pitagorasz-tétel megfordítása miatt) az L -nél valóban derékszög van.	1 pont	
Összesen:	4 pont	

18. c) második megoldás		
$\overline{LK} = (-2; 4)$	1 pont	
$\overline{LM} = (4; 2)$	1 pont	
Az $\overline{LK}$ vektor az $\overline{LM}$ vektor 90° -os elforgatottja, tehát L -nél valóban derékszög van.	1 pont	<i>Skaláris szorzatuk:</i> $-2 \cdot 4 + 4 \cdot 2 = 0$.
Összesen:	4 pont	

18. c) harmadik megoldás		
A KL egyenes meredeksége: $\frac{1-5}{1-(-1)} = -2$.	1 pont	
Az LM egyenes meredeksége: $\frac{3-1}{5-1} = \frac{1}{2}$.	1 pont	
Ezek szorzata -1 ,	1 pont	
tehát az egyenesek merőlegesek (így L -nél valóban derékszög van).	1 pont	
Összesen:	4 pont	

18. d)		
(A Thalész-tétel, illetve a megfordítása miatt) derékszögű háromszögben a körülírt kör középpontja az átfogó felezőpontja, sugara pedig az átfogó fele.	1 pont	
Az átfogó felezőpontja: $F_{KM} = (2; 4)$.	1 pont	
$r = \frac{KM}{2} = \frac{\sqrt{6^2 + (-2)^2}}{2} = \frac{\sqrt{40}}{2} = \sqrt{10}$	1 pont	
A körülírt kör egyenlete: $(x-2)^2 + (y-4)^2 = 10$.	2 pont	
Összesen:	5 pont	

Megjegyzés: A KM oldal felezőmerőlegesének egyenlete: $y = 3x - 2$, a KL oldalé: $y = 0,5x + 3$, az LM oldalé: $y = -2x + 8$.